

Autorka opisuje przemysł artystyczny z Półwyspu Indochińskiego reprezentowany przez bogato zdobione wyroby koszykarskie, tkactwo bawełniane w Assam i biżuterię wyrabianą przez górali z północy.

Odrębnie omówione są tu kultury Madagaskaru i archipelagu indonezyjskiego. Madagaskar jako jedna z wysp na Oceanie Indyjskim związana jest kulturowo nie z Afryką, jak można by przypuszczać, lecz z Indonezją; wykazuje również pewne analogie z Chinami. Podobieństwo tych kultur widoczne jest w języku (nazewnictwo i nomenklatura pokrewieństwa), a jeszcze bardziej w gospodarce i związanych z nią narzędziami rolniczymi. Sztuka Madagaskaru reprezentowana jest przez prymitywne i nieciekawe pod względem formy słupy kamienne znajdujące się przy wejściu do wsi. Związane są z nimi zróżnicowane wierzenia religijne. Nieco więcej uwagi poświęca słupom rzeźbionym w drzewie oraz lokalnemu rzemiosłu artystycznemu, które odznacza się między innymi ciekawymi wyrobami biżuterii o bardzo starych formach. Archipelag indonezyjski jest silnie zróżnicowany kulturowo ze względu na różnorodne zajęcia ludności (myślistwo, rolnictwo) oraz odmienne religie, znajdujące swe odbicie w sztuce (tatuaz, maski, laski magiczne o zdobionych rzeźbami głowicach) i w rzemiosle artystycznym.

Region Arktyczny opracowała docent Eveline Lot-Falck, pracownica działu arktycznego w Musée de l'Homme. Region ten reprezentuje przede wszystkim kultura Lapończyków z bardzo ciekawą sztuką religijną i rysunkami, w których znajduje odbicie wiedza i wyobrażenia o świecie. Rozdział zawiera opis wyrobów z kości, masek zwierzęcych przedstawiających foki, ryby itp. Autorka porusza również zagadnienie wykorzystania arktycznej sztuki tradycyjnej dla celów popularyzacji sztuki ludowej tego regionu.

Ameryka Północna. Jej kulturę opracował Nicole Belmont — pracownik Zakładu Antropologii Spo-

łecznej w Collège de France i L'École Pratique des Hautes Études. Rozdział ten zawiera krótki rys historyczny i antropologiczny ludności pierwotnie zamieszkującej Amerykę. Poprzedza on opis wielkich kultur Meksyku i Ameryki Środkowej. W opisie sztuki współczesnych Indian zajmuje się głównie kulturami znad północnozachodniego brzegu Pacyfiku: Alaską, północnozachodnią Kalifornią łącznie z Kolumbią brytyjską. Występuje tu bogata twórczość plastyczna widoczna w rzeźbie, stroju oraz maskach obrzędowych.

Ameryka Południowa opracowana została przez panią docent Simone Dreyfuss — pracownicę Centre National de la Recherche Scientifique. W obrębie kontynentu południowego wyróżnia kilka regionów o odmiennych kulturach, dając ich charakterystykę. Jako pierwszą omawia sztukę Ameryki Równikowej: bogatą rzeźbę w drewnie, plastykę użytkową (ceramika, wyroby koszykarskie) oraz plastykę obrzędową (maski obrzędowe, ozdoby z piór). Wiele miejsca poświęca zdobieniu ciała przy pomocy malowania. Zamieszcza również krótką charakterystykę plemion Czako zamieszkujących dorzecze rzek Parany i Paragway, stanowiących do dzisiaj naturalny rezerwat indiańskiej kultury.

Przy omawianiu sztuki regionu Andów autorka zwraca uwagę na zdobnictwo w metalu, wyróżniające się bogatą biżuterią ze srebra i złota, oraz ceramikę. Rozdział zamyka ogólnymi rozważaniami na temat sztuki Indian Ameryki Południowej.

Praca jako całość stanowi niewątpliwie bardzo cenny wkład do literatury poświęconej zagadnieniom sztuki prymitywnej. Wartość jej polega nie tyle na analizie samej twórczości plastycznej ludów prymitywnych, ile na powiązaniu tej twórczości z całokształtem kultury, a przede wszystkim z bogatym i skomplikowanym światem wierzeń, obrzędów i zwyczajów.

Halina Wójcik

K R O N I K A

za okres X 1967 — III 1968

Konferencje, zjazdy

Dnia 15 grudnia odbyła się w Lublinie ogólnopolska konferencja naukowa poświęcona problemom współczesnego malarstwa ludowego. Referat wprowadzający wygłosił prof. dr Roman Reinfuss. Dyskuttanci próbowali ustalić, co należy określić mianem współczesnego malarstwa ludowego. Czy bazarową twórczość makatek i „dywanów” można zaliczyć do kategorii malarstwa?

Z okazji konferencji otwarto w salach Muzeum na Zamku wystawę współczesnej ludowej twórczości malarskiej. Pokazano kilka starych obrazków na szkle oraz ok. 100 różnego rodzaju makatek i „dywanów” malowanych na płótnie, papierze i płycie pilśniowej. Były to makatki produkowane w woj. lubelskim lub kupione na targach a pochodzące z innych ośrodków. Mapa umieszczona na wystawie pokazywała kierunki rozchodzenia się makatek z woj. lubelskiego do różnych ośrodków w całej Polsce.

*

Dnia 21 stycznia odbył się w PDK w Krasnymstawie Zjazd Twórców

Ludowych. W trakcie obrad powołano Klub Twórców Ludowych Powiatu Krasnostawskiego. W czasie dyskusji poruszono szereg zagadnień związanych z formami pracy Klubu. Klub będzie organizował spotkania autorskie, wystawy i ekspozycje przedstawiające dorobek artystów ludowych. Obecny na zjeździe prezes Międzywojewódzkiego Klubu Pisarzy Ludowych Bronisław Pietrak w swym wystąpieniu podkreślił potrzebę kontynuowania tradycji ludowej.

*

W dniach od 19 do 21 lutego odbyła się II Ogólnopolska Konferencja Etnograficzna zorganizowana przez Instytut Historii Kultury Materialnej PAN. W pierwszym dniu obrad w Rzeszowie prof. dr W. Dynowski wygłosił referat wprowadzający na temat badań mongolsko-bułgarskich. Po referacie uczestnicy obu ekspedycji wygłosili sprawozdania z badań na terenie Bułgarii i Mongolii. Drugi dzień obrad poświęcony był referatom i sprawozdaniom z badań nad kulturą ludową i przemianami społecznymi na wsi rzeszowskiej. Ostatniego dnia uczestnicy konferencji zwię-

dzili Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku; dyrektor muzeum A. Rybicki zapoznał zebranych z postępem prac w skansenie sanockim. Odbyła się również projekcja filmów etnograficznych o Mongolii.

*

Dnia 20 lutego zmarł w Chmielnie wybitny twórca ludowy Leon Necel. Był on członkiem znanej, starej rodziny kaszubskiej, która od kilku pokoleń zajmowała się garncarstwem. Odszedł jeden z najbardziej zasłużonych dla regionu twórców i działaczy ludowych, odznaczony Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, wielokrotnie nagradzany na wystawach i konkursach krajowych i zagranicznych.

Działalność muzeów

W związku z 20-leciem Międzynarodowej Rady Muzeów (ICOM) ogłoszona została II Międzynarodowa Kampania Muzealna w okresie od 1.X.67 do 1.VIII.68. W związku z tym odbędzie się szereg wystaw sztuki ludowej. Muzeum w Białymstoku pokaże tradycyjną i współczesną sztukę ludową całego województwa białostockiego, obrzędy lu-

dowe Pomorza Gdańskiego pokaże Muzeum Pomorskie, sztukę cerkiewną Łemków — muzeum w Nowym Sączu, a Bielsko-Biała — współczesną twórczość ludową regionu Podtatrza. Przewodniczącym polskiego komitetu przygotowującego obchody Roku Muzealnego został wybrany prof. dr Ksawery Piwocki. Zakończenie licznych imprez Kampanii Muzealnej odbędzie się w muzeum w Słupsku i w skansenie w Klukach.

*

Przystąpiono do organizowania pierwszego w Polsce, jednego z nielicznych w Europie muzeum młynarstwa. Zlokalizowano je we wsi Ołdakowizna (pow. Mińsk Maz.), gdyż w powiecie mińskim zachowało się kilkadziesiąt zabytkowych (XVIII i XIX w.) młynów wodnych, wiatraków i spichlerzy. Oprócz dziejów przemysłu zbożowego zwiedzający będą mogli zapoznać się z techniką wypieku pieczywa.

*

W Bibicach (pow. Kraków) otwarto stałą Izbę Regionalną. Pokazano stroje regionalne, plastykę obrzędową oraz zabytki archeologiczne.

*

W odrestaurowanym zamku w Kętrzynie mieszczą się sale muzeum regionalnego. Obok ekspozycji geologicznej znajduje się wystawa etnograficzna. Pokazano stare narzędzia rolnicze oraz zabytki sztuki ludowej Warmii i Mazur.

*

Obok parku etnograficznego we wsi Kluki planuje się zorganizowanie drugiego w woj. koszalińskim skansenu na wyspie Bielawa na jeziorze Drawsko. W skansenie znajduje się zrekonstruowana na podstawie wykopalisk zrębowa chałupa słowiańska z X—XI w., w innej części zabytki charakterystyczne dla różnych rejonów woj. koszalińskiego: chaty z Ziemi Złotowskiej i Bytowskiej oraz relikty architektury słowiańskiej, osobny dział będzie poświęcony rozwojowi rolnictwa od czasów prasłowiańskich aż do chwili obecnej.

*

W Iwkowej (pow. Brzesko) powstaje muzeum kultury ludowej tego rejonu. Organizatorem placówki jest ks. Jan Piechota, który chce pomieścić zbiory we wnętrzu wieży nowego kościoła. Ekspozycja będzie obejmować dawne narzędzia pracy, meble, a przede wszystkim rzeźbę i malarstwo. Organizator muzeum stara się o rekonstrukcję ludowego stroju męskiego i kobiecego, zamierza uzyskać w depozyt XIV-wieczne rzeźby z okolic Iwkowej znajdujące się obecnie w Muzeum Diecezjalnym w Tarnowie.

*

Park etnograficzny Ziemi Krakowskiej będzie się składał z trzech

oddziałów. Przewiduje się urządzenie skansenu w Tarnowie, Nowym Sączu i na polanie Palenica koło Morskiego Oka. Trwają prace nad przeniesieniem kilku obiektów zabytkowego budownictwa do skansenu pod Nowym Sączem. Planuje się umieszczenie kurnej chaty z Rogów koło Podegrodzia; zinventaryzowano zagrodę lemkowskią w Wierchomli. Skansen usytuowany będzie w rejonie rzeki Łubinki.

*

Uchwała komisji kultury Woj. Rady Nar. w Łodzi zatwierdziła opracowany przez prof. dr K. Zawistowicz-Adamską projekt skansenu Łodzi i województwa. Park etnograficzny obejmowałby obiekty z regionu łęczycko-kutnowskiego, rawsko-opoczyńskiego, sieradzko-łaskiego, piotrkowsko-radomszczańskiego, wieluńskiego i łowicko-skierniewickiego. Planuje się również zespół budynków starej Łodzi i łódzkiego okręgu przemysłowego.

Konkursy, wystawy, festiwale i dni folkloru

W dniach od 2 do 7 października łódzka Cepelia zorganizowała Tydzień Sztuki Ludowej. W trzech sklepach otwarto wystawy sztuki ludowej trzech rejonów etnograficznych woj. łódzkiego: łęczyckiego, sieradzkiego i łowickiego. Tydzień Sztuki Ludowej zainaugurowano pokazem toczenia naczyń z demonstrowanym przez Hieronima Muszyńskiego z Sieradza.

*

W październiku w muzeum w Sieradzu otwarto pokonkursową wystawę kowalstwa. Na wystawie pokazano prace wykonane specjalnie na konkurs oraz stare wyroby i narzędzia kowalskie będące w posiadaniu rodzin kowali. Eksponowano 120 wyrobów z 25 miejscowości powiatu sieradzkiego. Konkurs i wystawa były poprzedzone badaniami penetracyjnymi prowadzonymi przez kustosa muzeum i działu etnograficznego Z. Neumanową. Min. Kultury i Sztuki oraz Cepelia przyzna 13 nagród i 1 stypendium.

Obok ciekawych i różnorodnych okuć budowlanych i do wozów pokazano urządzenie kuźni, zestaw narzędzi kowalskich i stolarskich wykonanych przez kowali. Ze starych przedmiotów eksponowano zamek do drzwi z XVI w. oraz bardzo ciekawy zamek do skrzyni wiannej. Konkurs kowalstwa zorganizowany po raz pierwszy w powiecie sieradzkim wykazał, że tradycje kowalstwa są jeszcze żywe.

*

W październiku w PDK w Elku czynna była wystawa sztuki ludowej powiatu elckiego. Pokazano zabytki sztuki mazurskiej oraz przedmioty przywiezione i zaadaptowane przez osadników. Ze współczesnej twórczości ludowej ciekawe było tkactwo oraz plastyka obrzędowa. Obok pięknych palm „wi-

leńskich”, pokazano pisanki wykonane techniką batikową, kozy, gwiazdy i wieńce dożynkowe. W dziale plecionkarstwa eksponowano m.in. ule słomiane; w dziale kowalstwa dominowały przedmioty zabytkowe mazurskie. Ekspozycję uzupełniał komplet starych mebli mazurskich z XIX w.

*

W październiku czynna była w Grodnie wystawa białostockiej sztuki ludowej. Twórczość ludowa woj. białostockiego wzbudziła duże zainteresowanie, szczególnie podobala się tkactwo i ceramika — dwie najbardziej rozwinięte w Białostockiem gałęzie sztuki ludowej.

*

14 października otwarta została w Muzeum Etnograficznym we Wrocławiu wystawa pn. „Współczesna plastyka obrzędowa wsi dolnośląskiej”. Celem wystawy było pokazanie wybranych na konkursie, najlepszych przykładów artystycznej twórczości związanej z obrzędami dorocznymi. Zgromadzone ekspozycje nawiązywały do tradycyjnych wzorów wyniesionych z różnych regionów Polski, skąd pochodzi ludność wiejska Dolnego Śląska.

W układzie wystawy zastosowano podział zgodny z cyklem obrzędów dorocznych. Z przedmiotów związanych z okresem wiosny pokazano zestaw palm, pisanek, pieczywa obrzędowego, natomiast okres lata i jesieni reprezentowały bukiety, wieńce żniwne, różgi weselne i korowaje. Najwięcej zgromadzono przedmiotów odnoszących się do obrzędów zimowych, jak: szopki, turonie i kozy, gwiazdy, maski, ubiory Herodów i „drabów” noworocznych. Uzupełnieniem ekspozycji były pająki i bukiety sztucznych kwiatów.

Przewodnik po wystawie „Współczesna plastyka obrzędowa na wsi dolnośląskiej” Wrocław 1967 s. 20, il. 12 został opracowany przez Marię Gołubkow.

W grudniu odbyło się w muzeum spotkanie z twórcami ludowymi, wśród których znaleźli się również uczestnicy konkursu na plastykę obrzędową. W spotkaniu wzięło udział 39 osób, wyróżniającym się twórcom wręczono nagrody.

*

W listopadzie w Białymstoku, w Muzeum Ruchu Rewolucyjnego, czynna była wystawa twórczości ludowej Grodzieńskiego zorganizowana przez Muzeum Okręgowe w Białymstoku przy współudziale Muzeum Grodzieńskiego i Domu Twórczości Ludowej. Pokazano ok. 100 ekspozatów z zakresu tkactwa, rzeźby, malarstwa i ceramiki. Działem najbardziej interesującym było tkactwo, pokazano różnorodne płachty wełniane tkane różnymi technikami, ręczniki i krajki.

*

Krakowskie szopki były ekspozowane w październiku na wystawie w Madrycie. Wystawa była

zorganizowana z okazji VI Międzynarodowego Kongresu Bellenistów. Zestaw 10 szopek krakowskich był na wystawie najokazalszy i jednorodny tematycznie, szopki wzbudziły duże zainteresowanie, podobną się precyzją wykonania, proporcje i autentyczny folklor.

*

W listopadzie w Instytucie Kultury Węgierskiej w Warszawie otwarto wystawę — kiermasz wyrobów sztuki ludowej. Pokazano bogaty wybór ceramiki, haftów, tkanin, koronek i metaloplastyki.

*

W listopadzie rozstrzygnięto konkurs pamiątkarstwa regionalnego Rzeszowszczyzny. Do konkursu przystąpiło 85 osób zgłaszając 795 prac. Jury pod przewodnictwem prof. dra R. Reinfussa przyznało 42 nagrody i wyróżnienia.

W dziale plastyki ludowej na szczególną uwagę zasługiwały małe formy pieczywa obrzędowego: szyszki weselne i ptaszki. Wysoki poziom artystyczny reprezentowały plecionki z korzenia, słomy i wikliny oraz ceramika z ośrodków w Medyni, Pogwizdowie, Zalesiu, Domastowie, Kłodawie i Rzepienniku. Znane ośrodki w Brzozie Stadnickiej i Leżajsku pokazały piękne zabawki.

W dziale adaptacji S. Kotowicz z Zarzeczka doskonale zastosowała elementy czarnego i różowego haftu lasowiackiego do zdobienia serwet.

W dniach od 15 do 30 listopada czynna była w Rzeszowie wystawa pokonkursowa, na której ekspozowano nagrodzone prace. Organizatorem konkursu było Spółdzielcze Zrzeszenie Chałupników i Wytwórców PLiA w Krakowie przy współpracy WRN i Muzeum Okręgowego w Rzeszowie.

*

W Muzeum Mazurskim w Olsztynie czynna była wystawa tkanin dekoracyjnych i ceramiki Warmii i Mazur. Ekspozowano przedmioty ze zbiorów muzeum oraz współczesne wyroby mazurskich twórców ludowych. W dziale tkanin spółdzielni CPLiA „Tkanina” w Mikołajkach pokazała dywany strzyżone, a Katarzyna Bembenek z Wielbarka znane chodniki-szmaciaki. W dziale ceramiki obok ekspozycji starych kafli mazurskich pokazano współczesną ceramikę E. Szyszko z Biskupca i A. Azarewicza z Olsztyna.

*

W listopadzie w PDK w Kraśniku Jan Stelmaszczyk z ramienia Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Kraśnickiej zorganizował wystawę sztuki ludowej regionu kraśnickiego, pochodzącej z jego zbiorów prywatnych. Na otwarciu J. Stelmaszczyk mówił o twórczości ludowej okolic Kraśnika; w uroczystości uczestniczyli twórcy ludowi m.in. garncarze z Urzędowa.

*

W Starej Kordegardzie w Łazienkach w Warszawie czynna była w

grudniu pokonkursowa wystawa tkanin zorganizowana przez Cepelię. Na wystawie pokazano tkaniny użytkowe oparte na tradycyjnych wzorach regionalnych. Bardzo piękne tkaniny ze spółdzielni „Wielkopolskiej” w Poznaniu, w Świdrach Wielkich k/Otwocka i Białogostoku otrzymały pierwsze nagrody.

Spółdzielnia „Opocznianka” zaprezentowała tkaniny płaszczowe o wzorach opartych na męskich kamizelkach do stroju ludowego.

*

Rozstrzygnięty w grudniu tradycyjny konkurs szopek krakowskich był jubileuszowym XXV konkursem. Obok znanych szopkarzy biorących udział kilkakrotnie w konkursach, w tegorocznym zaprezentowali swój dorobek nowi adepti szopkarstwa. Lauratami zostali: Witold Głuch, Tadeusz Gillert, Maciej Moszew oraz Bronisław Piąciak. Przyznano również 5 nagród drugich, 6 trzecich, 8 czwartych; autorzy 54 szopek otrzymali wyróżnienia.

Recenzję z konkursu zamieścimy w najbliższym numerze.

*

W WDK w Szczecinie otwarto w grudniu doroczną wojewódzką wystawę twórczości ludowej i plastyki amatorskiej. Na wystawie pokazano 300 eksponatów. W dziale rzeźby prezentowali swoje prace Edward Kołacz i Piotr Skrętowicz, uczestnicy wielu wystaw twórczości nawiązującej do sztuki ludowej. Pokazano tkaniny, koronki oraz współczesną ceramikę opartą na wzorach ceramiki iłżeckiej.

*

Muzeum Kujawskie we Włocławku zorganizowało wystawę pn. „Współczesna sztuka ludowa na Kujawach”. Prace pokazane na wystawie pochodzą z konkursu, który swym zasięgiem obejmował oprócz powiatu włocławskiego również powiat Aleksandrów Kuj. i Radziejów Kuj. W dziale haftu przyznano 4 nagrody, szereg prac zakupiło Min. Kultury i Sztuki. W formach zdobniczych wnętrza znana twórczyni ludowa Leokadia Wolska pokazała piękne pająki, za które otrzymała nagrodę. Ubogo reprezentowany był dział rzeźby, pokazano tylko 9 prac trzech autorów. Na uwagę zasługiwały siwaki z Lubienia Kujawskiego oraz wyroby plecionkarskie Z. Tomaszewskiej ze wsi Grono, która oprócz tradycyjnych koszyków pokazała nowe formy: ptaki, małeńkie koszyczki i talerzyki.

*

Tradycyjne kowalstwo ludowe w regionie łączyckim to temat konkursu i wystawy zorganizowanej przez muzeum w Łęczycy. Pokazano okucia do wozów, skrzyń i wrót, kraty, kłódki i świeczniki. Obok przedmiotów wykonanych przez kowali wystawiono eksponaty unikalne, jak np. czternastowieczne oku-

cia do drzwi kolegiaty romańskiej w Tumie pod Łęczycą. W organizacji wystawy współuczestniczyły wydziały kultury WRN w Łodzi i PRN w Łęczycy.

*

„Polska zabawka ludowa” to tytuł wystawy zorganizowanej przez Cepelię w Starej Kordegardzie w Łazienkach warszawskich. Wystawa czynna była w grudniu. Wśród zabawek glinianych powtarzały się motywy miniaturowych dwojaczek, dzbanuszków, figurki kogutków, muzykantów oraz kukułki i słowiki w formie gwizdków. Pokazano również szopki i tradycyjne figury zapustowe: diabeł, śmierć, turoń i niedźwiedź. Rzeźbiarz Ignacy Kamiński nadesłał na wystawę drewniane figurki diabła łączyckiego. Oprócz zabawek zgromadzono na wystawie meble dla dzieci: saneczki, kołyski, krzesła na biegunach, stoliki i stołeczki zdobione pięknym ornamentem. Ozdobami na choinkę ubrano drzewko świąteczne, były ozdoby z wydmuszek, kolorowej bibuły, słomy, piór i paciorków. Osobno zgromadzono ekspozycję pt. „Świat baśni i legend”, gdzie pokazano lajkoniki, drewniane smoki krakowskie, zaczarowane do-
rożki.

*

W Kopenhadze czynna była wystawa kurpiowskich i łowickich wycinanek. W czasie ekspozycji Czesława Konopkówna demonstrowała sposób wycinania z różnokolorowego papieru. Prasa duńska zamieściła pochlebne recenzje z wystawy.

*

W salach waszyngtońskiego hotelu „Hilton” otwarto w grudniu wystawę polskiej sztuki ludowej zorganizowaną przez Cepelię. Wśród eksponatów znajdowały się kilimy, dywany, rzeźba w drewnie, stylizowane meble i liczne przedmioty służące do dekoracji wnętrz. Opracowano starannie foldery zawierające fotografie eksponatów pomyślane jako pocztówki, wydano również broszurki informujące o Polsce i pracach polskich artystów. Otwarcia wystawy dokonał ambasador PRL J. Michałowksi.

*

W grudniu rozstrzygnięto konkurs sztuki ludowej i pamiątkarstwa Ziemi Lubuskiej zorganizowany przez Cepelię, Wydz. Kult. PWRN, Muzeum Okręgowe, Lubuskie Towarzystwo Kultury. Na konkurs wpłynęło ok. 500 prac, w tym również prace autochtonów z okolic Babimostu, Dąbrówki Wielkopolskiej, Starego i Nowego Kramaska. 158 najlepszych wzorów zaprezentowano na pokonkursowej wystawie gromadzącej rzeźbę, ceramikę, hafty, wycinanki, tkactwo i plastykę obrzędową.

*

W foyer Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem zorganizowano in-

interesującą wystawę dawnych drzeworytów ludowych z teki Łazarzkiego. Są to plansze wykonane z oryginalnych klocków drzeworytniczych pochodzących z XVIII i XIX w.

*

W Muzeum Regionalnym w Pabianicach otwarto w lutym wystawę polskiej rzeźby ludowej tak zabawkowej jak i współczesnej. Reprezentowała ona dorobek twórców kilkunastu regionów. Na wystawie pokazano zbiory muzeum oraz eksponaty wypożyczone z innych muzeów.

Redakcja „Dziennika Łódzkiego” i Cepelia ogłosiły konkurs na pamiątki z Łodzi i województwa. Twórcy ludowi mogą zgłaszać do konkursu nieduże formy tkackie, hafciarskie, miniatury naczyń ceramicznych, ceramikę figuralną, zabawki ludowe, przedmioty plecione ze słomy, wikliny, korzenia i sitowia, a także przedmioty rzeźbione, miniatury rekwizytów obrzędowych i drobne wyroby kowalstwa artystycznego.

*

Wystawa bułgarskiego haftu artystycznego czynna była w lutym w Bułgarskim Ośrodku Kultury w Warszawie. Autorką wystawionych prac była Rosica Czukanowa, która studiuje i bada haft ludowy transportując motywy ludowe do sztuki ludowej. Oprócz prac Czukanowej wystawiono również hafty ludowe z okręgów sofijskiego, gabrowskiego, swisztowskiego i pleweńskiego. Poprzednio hafty były eksponowane w Muzeum Etnograficznym w Turiniu.

Zespół d/s Plastyki i Sztuki Ludowej przy Min. Kultury i Sztuki, Prez. WRN w Łodzi oraz muzea regionalne woj. łódzkiego ogłosiły konkurs na wybrane zagadnienia współczesnej sztuki ludowej ziemi łódzkiej dla uczczenia przypadającego w 1968 r. XXV-lecia PRL. Konkurs ma na celu, oprócz popularyzacji sztuki ludowej, wyszukanie nowych talentów wśród twórców ludowych.

*

W Muzeum Ziemi Przemyskiej otwarto w lutym bardzo interesującą wystawę ceramiki pokuckiej (z lat 1849—1939) pochodzącą ze zbiorów prywatnych Aleksandra Rybickiego, dyrektora Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku. Kolekcja obejmuje 217 eksponatów, wśród nich malowane kafle Aleksandra Bachmińskiego oraz różnorodne naczynia i świeczniki artystów pokuckich.

*

Doroczne „Dni Krynicy” odbywały się w okresie od 10 do 24 lutego. W czasie trwania Dni wystąpiły zespoły regionalne, zorganizowano wystawy prac Nikifora oraz ludowych rzeźbiarzy Piotra Zelka i Józefa Citaka.

*

W Myślenicach zorganizowano konkurs na artystyczne wyroby kowalskie. Organizatorami konkursu byli: Wydz. Kult. WRN w Krakowie, Prez. PRN w Myślenicach oraz Sekcja Badania Sztuki Ludowej IS PAN w Krakowie. Twórcom przyznano wiele nagród, plon konkursu pokazano na wystawie. Szczególnie ładne były okucia do drzwi i okien oraz okucia do wozów.

*

Wystawa sztuki meksykańskiej czynna była w styczniu i lutym w salach PKiN w Warszawie. Na wystawie pokazano sztukę starożytnych cywilizacji Meksyku, sztukę współczesną i ludową. Meksykańska twórczość ludowa zawiera bardzo wiele pierwiastków ze sztuki cywilizacji starożytnych, szczególnie było to uchwytne w ceramice oraz ozdobach i rekwizytach stroju. Bogactwo i różnorodność form świadczą o tym, że nie jest to sztuka zanikająca o charakterze muzealnym, lecz twórczość nadal żywa i inspirująca meksykańską sztukę profesjonalną.

*

W marcu w Muzeum Regionalnym w Łęcznej otwarto wystawę ceramiki z ośrodka w Pawłowie. Współorganizatorem wystawy było Muzeum Okręgowe w Lublinie.

*

W dniach od 4 do 10 marca odbywały się we Włocławku uroczystości związane z Dniami Kultury Kujawskiej. W dniu inauguracji uroczystości prof. dr Maria Znamierowska-Prüfferowa wygłosiła odczyt na temat roli kultury ludowej we współczesnym życiu społeczeństwa. Z okazji Dni ogłoszono konkurs dla twórców sztuki ludowej.

*

Muzeum Śląska Opolskiego w ramach współpracy z muzealnictwem czechosłowackim przygotowało kolejną wystawę pt. „Współczesna plastyka ludowa na Opolszczyźnie”. Wystawa będzie eksponowana w kilku miejscowościach w Czechosłowacji.